

UZASADNIENIE

Część ogólna

Celem planowanej nowelizacji jest wprowadzenie do obecnie obowiązującej ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą – Prawo bankowe”, przepisów umożliwiających przekształcenie oddziału instytucji kredytowej działającego na terytorium Polski w bank krajowy w formie spółki akcyjnej, wraz z określeniem warunków, zasad oraz procedury ww. przekształcenia. Należy wyraźnie podkreślić, że proponowana w projekcie formuła przekształcenia oddziału polega w istocie na utworzeniu przez instytucję kredytową banku krajowego, będącego spółką akcyjną, na bazie istniejącego oddziału tej instytucji (przez wniesienie tytułem wkładu niepieniężnego składników majątkowych tego oddziału na warunkach określonych w ustawie) i nie stanowi przekształcenia spółki w rozumieniu ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037, z późn. zm.), zwanej dalej „k.s.h.”. Ilekroć zatem w niniejszym uzasadnieniu występuje termin „przekształcenie”, trzeba mieć na uwadze, że posłużono się nim w celu bardziej obrazowego przedstawienia materii przedmiotowego projektu i nie należy temu pojęciu przypisywać znaczenia, jakie nadają mu przepisy k.s.h., przy czym warunki przekształcenia oddziału instytucji kredytowej w bank krajowy określają przepisy niniejszego projektu.

Pojęcia instytucji kredytowej oraz oddziału instytucji kredytowej są zdefiniowane w art. 4 ust. 1 pkt 17 i 18 obowiązującej ustawy – Prawo bankowe. Zgodnie z art. 48i ustawy – Prawo bankowe, instytucja kredytowa może prowadzić na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność poprzez oddział lub w ramach działalności transgranicznej. W ramach tej działalności instytucja kredytowa może wykonywać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej czynności określone w art. 5 ust. 1 i 2 oraz art. 6 ust. 1 pkt 1 – 4 i 6 – 8 ustawy – Prawo bankowe w zakresie wynikającym z zezwolenia udzielonego przez właściwe władze nadzorcze państwa macierzystego. Do podjęcia przez oddział instytucji kredytowej działalności bankowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie jest wymagane uzyskanie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego, zwanej dalej „KNF” – warunkiem

koniecznym jest przekazanie KNF stosownego zawiadomienia przez właściwe władze nadzorcze państwa macierzystego instytucji kredytowej. Zgodnie z art. 141c ust. 1 ustawy – Prawo bankowe, nadzór nad działalnością instytucji kredytowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, co do zasady, sprawują właściwe władze nadzorcze państwa macierzystego instytucji. W myśl art. 141c ust. 2 ustawy – Prawo bankowe, KNF jest obowiązana do sprawowania nadzoru nad oddziałami instytucji kredytowych w zakresie przestrzegania utrzymania przez oddział odpowiedniej płynności płatniczej. Dodatkowo KNF dysponuje określonymi w art. 141a ustawy – Prawo bankowe środkami reagowania, w przypadku gdy instytucja kredytowa, prowadząca działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej poprzez oddział lub w ramach działalności transgranicznej, nie przestrzega przepisów prawa polskiego.

Według stanu na dzień 31 stycznia 2011 r. działalność w Polsce prowadziło 20 oddziałów instytucji kredytowych. W tym samym okresie wartość aktywów oddziałów instytucji kredytowych wyniosła 55 822 mln zł, co stanowiło 4,8 % aktywów całego sektora bankowego w Polsce. Zgromadzone przez oddziały instytucji kredytowych depozyty od sektora niefinansowego wyniosły 17 892 mln zł, przekładając się na 2,9 % udziału w sektorze bankowym, przy czym należy podkreślić, iż nie wszystkie oddziały instytucji kredytowych działające w Polsce przyjmują depozyty od podmiotów niefinansowych. Należności od sektora niefinansowego wyniosły 33 709 mln zł, w tym od gospodarstw domowych 25 368 mln zł, stanowiąc odpowiednio 4,8 % i 5,4 % udziału w sektorze bankowym. Jakość należności oddziałów instytucji kredytowych od gospodarstw domowych była istotnie niższa niż w przypadku banków komercyjnych i spółdzielczych. Udział należności zagrożonych od gospodarstw domowych w należnościach od gospodarstw domowych ogółem wyniósł w oddziałach instytucji kredytowych 13,2 % wobec 7,4 % w bankach komercyjnych i 4,0 % w bankach spółdzielczych. Odnotować należy natomiast lepszą niż w bankach jakość należności od przedsiębiorstw, chociaż należy zauważyć, że wolumen tych należności wyniósł 8 340 mln zł, co stanowiło 3,8 % udziału w sektorze bankowym.¹⁾

---

¹⁾ Źródło danych liczbowych: www.knf.gov.pl; na stronie internetowej KNF jest zamieszczona lista oddziałów instytucji kredytowych działających w Polsce oraz są publikowane szczegółowe dane miesięczne o sytuacji sektora bankowego.

Wśród najistotniejszych skutków przekształcenia oddziału instytucji kredytowej w bank krajowy należałoby wymienić utworzenie nowego banku krajowego i jednocześnie zamknięcie oddziału instytucji kredytowej, sukcesję uniwersalną praw i obowiązków instytucji kredytowej objętych działalnością oddziału, przejęcie nadzoru nad działalnością nowo powstałego banku krajowego przez KNF oraz objęcie depozytów zgromadzonych w ramach działalności oddziału, a obecnie utrzymywanych przez bank krajowy, przez system gwarantowania depozytów (Bankowy Fundusz Gwarancyjny).

Trzeba podkreślić, że możliwość przekształcenia w bank krajowy nabiera szczególnego znaczenia w przypadku oddziałów instytucji kredytowych, które osiągnęły znaczący udział w polskim rynku lub relatywnie dużą skalę działalności, mierzoną wielkością aktywów lub wielkością portfela depozytów czy kredytów, jak również prowadzą przedsiębiorstwo bankowe, dysponując infrastrukturą umożliwiającą podjęcie samodzielnej działalności jako bank. Tego typu oddziały mogą generować ryzyko zarówno z punktu widzenia samej instytucji kredytowej, jak i polskiego rynku finansowego. W takich przypadkach mogą bowiem wystąpić trudności związane z zapewnieniem efektywnego nadzoru nad działalnością prowadzoną przez oddział instytucji kredytowej – adekwatnego do skali tej działalności, zwłaszcza w okresie występowania zawirowań na rynkach finansowych. W tym kontekście należy wskazać, że rozwiązania proponowane w projekcie mogą pozytywnie przyczynić się do utrzymania stabilności finansowej na rynku krajowym, stanowiąc instrument tzw. pakietu antykryzysowego. Przekształcenie, ze względu na poddanie banku powstałego w wyniku przekształcenia oddziału bezpośredniemu nadzorowi KNF, oraz objęcie gromadzonych depozytów ochroną Bankowego Funduszu Gwarancyjnego może być korzystne z punktu widzenia klientów oddziału instytucji kredytowej, w szczególności deponentów, którzy powierzyli oddziałowi swoje środki pieniężne. Projektowane rozwiązanie może stanowić alternatywę także z perspektywy samej instytucji kredytowej, gdyż przekształcenie jej oddziału w bank krajowy pozwala na zwiększenie skali działalności w Polsce, z jednej strony przez zwiększenie zaufania lokalnego rynku i klientów, z drugiej – przez pozyskanie dodatkowych środków na rozwój w drodze dokapitalizowania banku (objęcia nowej emisji akcji) przez partnera strategicznego. W przypadku zbycia akcji banku po jego utworzeniu, instrument w postaci

przekształcenia oddziału w bank krajowy może być traktowany jako droga do wycofania się instytucji kredytowej z działalności na rynku polskim.

Należy zauważyć, że projektowane przepisy są uzupełnieniem obowiązujących regulacji prawnych, mających swoje źródło w prawie Unii Europejskiej, umożliwiających przekształcenie banku krajowego w oddział instytucji kredytowej, w drodze transgranicznej fuzji tego banku z instytucją kredytową (dyrektywa 2005/56/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 2005 r. w sprawie transgranicznego łączenia się spółek kapitałowych; Dz. Urz. UE L 310 z 25.11.2005, str. 1, z późn. zm.). W wyniku takiej fuzji instytucja kredytowa, w drodze sukcesji uniwersalnej, wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki przejmowanego banku krajowego związane z prowadzoną przez ten bank działalnością. Zatem, w sytuacji gdy bank prowadzi na terytorium RP przedsiębiorstwo bankowe, a przejmująca instytucja kredytowa zamierza kontynuować działalność tego przedsiębiorstwa, będzie to oznaczać utworzenie oddziału tej instytucji kredytowej na bazie tego przedsiębiorstwa. W aktualnie obowiązującym stanie prawnym brak jest przepisów umożliwiających proces odwrotny, tj. utworzenie banku krajowego na bazie oddziału instytucji kredytowej, w drodze sukcesji uniwersalnej, polegającej na wstąpieniu przez bank krajowy we wszystkie prawa i obowiązki instytucji kredytowej związane z działalnością prowadzoną na terytorium RP przez ten oddział. Konstrukcji takiej nie umożliwia w szczególności nabycie przez bank krajowy przedsiębiorstwa bankowego oddziału instytucji kredytowej. Nabycie takie nie łączy się bowiem z sukcesją uniwersalną praw i obowiązków związanych z działalnością oddziału.

Część szczegółowa

Art. 1 projektu – zmiany ustawy – Prawo bankowe

W nowelizowanym art. 22b ust. 6 proponuje się rozszerzenie dotychczasowych wyjątków od zasady powoływania dwóch członków zarządu, w tym prezesa, za zgodą KNF. Zgodnie z postanowieniami art. 22b ust. 6, nie stosuje się przepisu art. 22b ust. 1 w przypadku powoływania w skład pierwszego zarządu banku osób zatwierdzonych w zezwoleniu na utworzenie banku. Podobnie jak w obecnych przepisach nowelizowanego ust. 6, warunkiem odstąpienia od wymogu uzyskiwania zgody KNF jest brak wystąpienia w stosunku do tych osób przesłanek określonych w art. 22b ust. 3 i 5.

Projektowana nowelizacja art. 25n ustawy – Prawo bankowe przewiduje możliwość zastosowania przez KNF sankcji określonej w tym przepisie także wobec akcjonariusza banku, będącego jego założycielem. Sankcja ta polega na zakazie wykonywania prawa głosu z posiadanych akcji banku krajowego (lub wykonywania uprawnień podmiotu dominującego), po spełnieniu przesłanek określonych w tym przepisie. Nowelizowany przepis, tak jak w przypadku pozostałych akcjonariuszy, jako jedną ze szczególnych przesłanek zastosowania przez KNF tej sankcji wskazuje niedochowanie przez założyciela banku zobowiązań dotyczących tworzonego banku lub ostrożnego i stabilnego nim zarządzania, złożonych w związku z postępowaniem w sprawie zezwolenia na utworzenie banku. Należy wskazać, że w związku z objęciem zakresem podmiotowym art. 25n ust. 1 także założyciela banku, uzyskanie prawa głosu oraz statusu podmiotu dominującego dotyczy zarówno pierwotnego objęcia akcji (tworzonego banku), jak i wtórnego objęcia akcji (banku już istniejącego). Skutkiem wejścia w życie przedmiotowej zmiany będzie usunięcie dotychczasowego stanu prawnego, w którym w sposób odmienny traktowano dwie formuły uczestnictwa zainteresowanego podmiotu (inwestora) w rynku usług bankowych w Polsce, tj. przez utworzenie nowego banku oraz przez przejęcie kontroli nad bankiem już istniejącym (np. w drodze nabycia większościowego pakietu akcji banku). Trzeba podkreślić, że z punktu widzenia bezpieczeństwa działalności banku i zasad sprawowania efektywnego nadzoru, nie znajduje uzasadnienia różnicowanie sankcji nadzorczych w zależności od „kategorii” znaczących akcjonariuszy, tj. akcjonariuszy – założycieli obejmujących akcje nowo tworzonego banku i akcjonariuszy obejmujących lub nabywających akcje banku już istniejącego. Należy podkreślić, że projektowany przepis w proponowanym kształcie będzie dotyczyć wszystkich założycieli banku, nie tylko tych, którzy uczestniczą w procesie tworzenia banku przez przekształcenie oddziału instytucji kredytowej.

Proponowany art. 28 ust. 3 ustawy – Prawo bankowe wyłącza stosowanie przepisów art. 336 § 1 i 2 k.s.h. do akcji banku objętych przez założyciela w przypadku, o którym mowa w projektowanym art. 48p. Wymienione przepisy k.s.h. przewidują w szczególności zakaz zbycia akcji spółki obejmowanych w zamian za wkłady niepieniężne (które to akcje dodatkowo powinny pozostać akcjami imiennymi), w okresie do dnia zatwierdzenia przez najbliższe zwyczajne walne zgromadzenie sprawozdania finansowego za rok obrotowy,

w którym nastąpiło pokrycie tych akcji, oraz obowiązek zatrzymania tych akcji w spółce na zabezpieczenie roszczeń o odszkodowanie z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązań do wniesienia wkładów niepieniężnych. Przepisy te dodatkowo, w sposób nieuzasadniony z punktu widzenia przepisów ustawy – Prawo bankowe, ograniczałyby swobodę dysponowania akcjami banku przez jego założyciela. Zgodnie bowiem z art. 28 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe akcje banków, z wyłączeniem akcji zdematerializowanych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, są akcjami imiennymi, zaś zbycie akcji imiennych przez akcjonariuszy w okresie roku od daty wpisania banku do rejestru przedsiębiorców wymaga zezwolenia KNF. Ponadto w myśl art. 32 ust. 4 ustawy – Prawo bankowe pokrycie pełnej kwoty kapitału założycielskiego banku powinno być dokonane przed wpisaniem banku do właściwego rejestru.

Proponowana nowelizacja art. 30 ust. 1b ustawy – Prawo bankowe ma na celu, tak jak omówiona wyżej zmiana w art. 25n ustawy – Prawo bankowe, usunięcie dotychczasowego stanu prawnego, w którym w sposób odmienny traktowano dwie formuły uczestnictwa zainteresowanego podmiotu (inwestora) w rynku usług bankowych w Polsce, tj. przez utworzenie nowego banku oraz przez przejęcie kontroli nad bankiem już istniejącym (np. w drodze nabycia większościowego pakietu akcji banku). W odróżnieniu bowiem od przejęcia kontroli nad bankiem, w przypadku jego utworzenia założyciel banku nie ma możliwości złożenia (a KNF uwzględnienia w ocenie dokonywanej w związku z postępowaniem w przedmiocie zezwolenia na utworzenie banku) zobowiązań dotyczących tworzonego banku lub ostrożnego i stabilnego nim zarządzania. Niewątpliwie może utrudniać to potencjalnym założycielom banku wykazanie, iż spełniają oni wymóg, o którym mowa w art. 30 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo bankowe, tj. „dawanie rękąmi ostrożnego i stabilnego zarządzania bankiem”, oraz – jak wskazują doświadczenia KNF – może tym samym stanowić nieuzasadnioną barierę dla powstawania nowych podmiotów na rynku usług bankowych. Dla skuteczności stosowania środka, jakimi są zobowiązania założycieli, niezbędne jest zapewnienie przez przepisy odpowiedniej sankcji za ich niedochowanie. W projekcie proponuje się rozwiązanie tej kwestii przez nowelizację omówionego wyżej art. 25n ustawy – Prawo bankowe, określającego m.in. sankcje, jakie mogą być zastosowane w przypadku niedochowania zobowiązań złożonych w związku

z prowadzonym przed KNF postępowaniem w przedmiocie nabycia znaczących pakietów akcji i przejęcia kontroli nad bankiem. Należy wskazać, że postanowienia nowelizowanego art. 30 będą miały zastosowanie nie tylko przy tworzeniu banku w drodze przekształcenia oddziału instytucji kredytowej w bank krajowy, lecz będą odnosić się także do wszystkich form tworzenia banku przewidzianych ustawą – Prawo bankowe.

Zmiana proponowana w art. 34 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe ma na celu usunięcie niejasności co do uzyskiwania przez nowo tworzony bank zgody na powołanie dwóch członków zarządu, w tym prezesa. Należy zauważyć, że bank nabywa osobowość prawną, a więc staje się bankiem w rozumieniu art. 2 ustawy – Prawo bankowe, z chwilą wpisu do rejestru przedsiębiorców. Zgoda KNF, o której mowa w art. 22b ust. 1 ustawy – Prawo bankowe, jest wydawana dla banku, a więc bank (reprezentowany przez radę nadzorczą) może o nią wystąpić dopiero po uzyskaniu wpisu do rejestru przedsiębiorców. Pojawia się jednak wątpliwość, czy wpis taki może zostać dokonany bez powołania zarządu banku i jego wpisu do rejestru. Uznając, iż jest to możliwe, należy zauważyć, że w przypadku banków tworzonych w wyniku przekształcenia oddziału instytucji kredytowej oznaczałoby to konieczność podjęcia i prowadzenia przez nowo utworzony bank przez pewien okres (niezbędny do wydania zgody przez KNF) działalności z naruszeniem przepisów prawa, tj. bez zarządu wymaganego ustawą – Prawo bankowe. Należy jednocześnie zauważyć, że zgodnie z przepisami dotyczącymi postępowania przy tworzeniu banków w postępowaniu licencyjnym, ocenie KNF w świetle wymogów określonych ustawą – Prawo bankowe podlegają wszystkie osoby przewidziane do objęcia w tworzonym banku stanowisk członków zarządu. Zatem uzasadnione jest, aby skład pierwszego zarządu banku został zatwierdzony przez KNF w zezwoleniu na utworzenie banku. W związku z faktem, że KNF sprawdziła w toku postępowania licencyjnego spełnianie przez osoby przewidziane do objęcia w tworzonym banku stanowisk członków zarządu wymogów określonych w art. 30 ust. 1 pkt 2, rada nadzorcza powołuje osoby zatwierdzone w zezwoleniu w skład pierwszego zarządu banku. Jednocześnie do powołania członków zarządu zatwierdzonych osób w zezwoleniu nie będzie miał zastosowania przepis art. 22b ust. 1 ustawy – Prawo bankowe (jeżeli nie zaistnieją w stosunku do nich przesłanki określone w art. 22b ust. 3 i 5 ustawy).

W kolejnych przepisach projektu uregulowano szczegółowo warunki i zasady tworzenia banku krajowego przez instytucję kredytową prowadzącą działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej poprzez oddział. Wprowadzony do ustawy – Prawo bankowe nowy rozdział 2b, zatytułowany „Szczególny sposób tworzenia banków krajowych przez instytucje kredytowe prowadzące działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej poprzez oddział”, obejmuje regulacje dodawanych art. 48p – 48w w nowelizowanej ustawie.

Jak wspomniano w części ogólnej uzasadnienia, zasadniczym celem nowelizacji jest umożliwienie instytucji kredytowej, prowadzącej na terytorium Polski działalność bankową poprzez oddział, przekształcenie tego oddziału w bank krajowy. Przekształcenie to ma polegać na utworzeniu przez instytucję kredytową banku krajowego w formie spółki akcyjnej przez wniesienie tytułem wkładu niepieniężnego wszystkich składników majątkowych tego oddziału przeznaczonych do prowadzenia działalności przez ten oddział, o ile stanowią one przedsiębiorstwo (bankowe) lub jego zorganizowaną część (art. 48p ust. 1 zdanie pierwsze). Przedsiębiorstwo w rozumieniu projektowanego przepisu ma obejmować zespół wszystkich składników niematerialnych i materialnych przeznaczonych do prowadzenia działalności bankowej na terytorium RP przez oddział. Będzie to w szczególności zarówno majątek trwały i środki finansowe służące do prowadzenia działalności, jak i wynikające z tej działalności należności i zobowiązania, w tym zwłaszcza depozyty. Przekształceniu w bank krajowy może zatem podlegać tylko oddział prowadzący przedsiębiorstwo bankowe, dysponujący infrastrukturą i przygotowaniem operacyjnym umożliwiającym podjęcie samodzielnej działalności jako bank.

Instytucja kredytowa może być jedynym i wyłącznym założycielem banku powstającego w wyniku przekształcenia jej oddziału (art. 48p ust. 1 zdanie drugie). Regulacja ta będzie miała charakter szczególny w stosunku do art. 13 ust. 1 i 3 ustawy – Prawo bankowe. Ma ona zapewnić, iż utworzenie banku z ekonomicznego punktu widzenia będzie wyłącznie przekształceniem formy, w jakiej dana instytucja kredytowa wykonuje działalność bankową na terytorium RP, nie zaś utworzeniem nowej jednostki (dla takich przypadków pozostaje zwykła procedura tworzenia banku krajowego). Oczywiście po przekształceniu

bank będzie podlegał takim samym regułom prawa spółek jak inne banki działające w formie spółek akcyjnych.

Zgodnie z art. 48p ust. 2, utworzenie banku w wyniku przekształcenia oddziału ma się odbywać według zasad przewidzianych dla utworzenia banku i z zastosowaniem wprost przepisów rozdziału 2 ustawy – Prawo bankowe, z wyłączeniem jednakże art. 30 ust. 2 i 4 oraz art. 36. Wyłączenie zastosowania przepisów art. 30 ust. 2 i 4 ustawy – Prawo bankowe, odnoszących się do limitów wkładów niepieniężnych wnoszonych na poczet kapitału założycielskiego, wynika z samej konstrukcji proponowanego przekształcenia, zgodnie z którą ma ono być dokonane przez wniesienie właśnie wkładu niepieniężnego w postaci wszystkich składników majątkowych przeznaczonych do prowadzenia działalności przez oddział instytucji kredytowej na poczet całego kapitału założycielskiego nowo tworzonego banku. Wyłączenie natomiast art. 36, dotyczącego zezwolenia KNF na podjęcie przez nowo utworzony bank działalności, jest związane z koniecznością uwzględnienia ciągłości działalności operacyjnej podmiotu. Bank jest tworzony na bazie działającego już przedsiębiorstwa bankowego oddziału i nie ma potrzeby udzielania dodatkowego zezwolenia na rozpoczęcie działalności operacyjnej. Z drugiej strony utrzymanie wymogu takiego zezwolenia musiałoby prowadzić do czasowego zawieszenia działalności operacyjnej prowadzonej przez oddział, a następnie bank, w okresie od jego rejestracji (równoczesnej z wyrejestrowaniem oddziału) do wydania zezwolenia na rozpoczęcie działalności operacyjnej. W kolejnych przepisach projektu określono inne niezbędne odstępstwa od standardowej procedury tworzenia i licencjonowania banków krajowych (art. 48r – 48w).

Art. 48p ust. 3 odnosi się do wymaganej przez art. 313 k.s.h. zgody założyciela na zawiązanie spółki akcyjnej i brzmienie statutu oraz na objęcie akcji. Projektowany przepis rozszerza wymagany zakres tej zgody również na przejście wszystkich składników majątkowych oddziału na tworzony bank – spółkę akcyjną.

Art. 48r przewiduje obowiązek złożenia przez założyciela banku, wraz z wnioskiem o wydanie zezwolenia na utworzenie banku, dodatkowych dokumentów, oprócz dokumentów, o których mowa w art. 31 ust. 2 ustawy – Prawo bankowe. Dokumenty wskazane w pkt 1 mają na celu rzetelne ustalenie wartości zespołu składników

majątkowych wnoszonych aportem na poczet kapitału założycielskiego banku – według stosowanych dotychczas przez oddział zasad rachunkowości i bez możliwości ujmowania w aktywach dodatkowych składników oraz bez możliwości dokonywania zmian w zasadach ustalania szacunków wpływających na wycenę aktywów i rezerw. Ustalenie wartości majątku oddziału, zgodnie z przepisem pkt 1 tego artykułu, powinno być dokonane na określony dzień w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku o wydanie zezwolenia na utworzenie banku. Z przyjętej konstrukcji tego przepisu wynika, iż wystarczające dla spełnienia warunku w nim zawartego jest ustalenie wartości majątku na dowolny dzień, jednakże musi być to dzień w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku o wydanie zezwolenia na utworzenie banku.

Dokument wskazany w pkt 2 ma na celu poświadczenie istnienia po stronie instytucji kredytowej zamiaru zaprzestania działalności przez oddział po utworzeniu banku, tj. faktycznego przekształcenia oddziału w bank. Stosownie do procedury przewidzianej w prawie unijnym (dyrektywa 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe; Dz. Urz. UE L 177 z 30.06.2006, str. 1, z późn. zm.) i odzwierciedlonej w art. 48l ust. 3 ustawy – Prawo bankowe, zamiar taki musi być zgłoszony w formie zawiadomienia przekazywanego za pośrednictwem właściwych władz nadzorczych państwa macierzystego. Postanowienia odnoszące się do informacji i dokumentów, o których mowa w art. 48r pkt 3, oraz konstrukcja przepisów w art. 48u ust. 2 mają zapewnić, aby skutki przekształcenia oddziału instytucji kredytowej w bank krajowy były tożsame ze skutkami połączenia spółek przewidzianymi w art. 494 k.s.h. Ujawnienie w postępowaniu w sprawie utworzenia banku informacji o zezwoleniach, koncesjach oraz ulgach, które zostały przyznane instytucji kredytowej w związku z utworzeniem lub działalnością oddziału, jest jednym z koniecznych warunków przejścia tych zezwoleń, koncesji oraz ulg na tworzony bank. W myśl projektowanego art. 48u ust. 2 pkt 3 wobec takiej sukcesji sprzeciw może złożyć organ, który wydał zezwolenie lub udzielił koncesji. Dlatego też do wniosku o wydanie zezwolenia na utworzenie banku należy dołączyć także uwierzytelnioną kopię powiadomienia organu, który wydał zezwolenie lub udzielił koncesji, o zamiarze utworzenia banku krajowego i możliwości zgłoszenia sprzeciwu.

Zgodnie z art. 48s ust. 1, decyzja KNF w przedmiocie zezwolenia na utworzenie banku w wyniku przekształcenia oddziału ma być poprzedzona kontrolą nadzorczą w oddziale. Do kontroli tej odpowiednie zastosowanie będą mieć przepisy dotyczące kontroli przeprowadzanej przez organ nadzoru w bankach (art. 133 ust. 2 – 4, art. 135 i 136 ustawy – Prawo bankowe). Będzie to zatem kontrola w pełnym zakresie, mająca służyć sprawdzeniu rzeczywistej, aktualnej sytuacji finansowej oddziału, jak również przygotowaniu do prowadzenia działalności operacyjnej przez nowo tworzony bank. Należy wyraźnie podkreślić, że w związku z rozwiązaniami projektu odnośnie do zakresu przeprowadzanych czynności kontrolnych wyłączeniu nie będą podlegać przepisy ustalające zakres i kompetencje właściwych władz nadzorczych przy wykonywaniu nadzoru nad oddziałem instytucji kredytowej, co znalazło odzwierciedlenie w zaproponowanej nowelizacji art. 141c ust. 1 i art. 141d ust. 1. Projektowana regulacja nie będzie uchybiać przepisom prawa UE regulującym uprawnienia kontrolne właściwych władz nadzorczych państwa macierzystego instytucji kredytowej. W art. 48s ust. 2 określono obligatoryjną przesłankę odmowy wydania zezwolenia przez KNF na utworzenie banku krajowego w trybie przekształcenia, na podstawie art. 48p ust. 1. Wprowadzona przesłanka odmowy jest wzorowana na szczególnej przesłance odmowy KNF zawartej w art. 124c ust. 2 ustawy – Prawo bankowe, dotyczącym podziału banku.

Projektowany przepis art. 48t określa termin utraty mocy zezwolenia na utworzenie banku wydanego przez KNF, który wynosi rok od doręczenia zezwolenia. Jednocześnie w myśl postanowień zdania drugiego tego artykułu, KNF może wskazać w zezwoleniu na utworzenie banku krótszy termin utraty jego mocy, jednak nie krótszy niż 6 miesięcy, jeżeli byłoby to uzasadnione potrzebą ostrożnego i stabilnego prowadzenia działalności przez tworzony bank. Przedmiotowa kompetencja KNF jest ograniczona do szczególnie uzasadnionych przypadków (mogą one dotyczyć np. sytuacji, w której występuje duża zmienność warunków charakteryzujących rynek finansowy w danym okresie). Wskazanie krótszego terminu przez KNF ma na celu uniknięcie sytuacji, w której (w wyniku znaczącego w danych warunkach upływu czasu między zezwoleniem na utworzenie banku a przejściem przez bank działalności oddziału) przesłanki rozstrzygnięcia KNF w postępowaniu w sprawie zezwolenia na utworzenie banku, w tym dotyczące sytuacji finansowej oddziału czy założeń biznesowych banku, staną się nieaktualne. Art. 48u ust. 1

określa jako moment rozpoczęcia działalności przez bank utworzony w wyniku przekształcenia oddziału instytucji kredytowej chwilę wpisu tego banku do rejestru przedsiębiorców. Równocześnie z wpisem banku dokonywane jest, w tym samym dniu, z urzędu, wykreślenie z rejestru przedsiębiorców oddziału instytucji kredytowej. Przepis ten ma na celu zapewnienie, aby powstający bank rozpoczynał swoją działalność z chwilą uzyskania osobowości prawnej oraz uniknięcie sytuacji, w której – na skutek różnych terminów wpisu banku do rejestru przedsiębiorców i wykreślenia z tego rejestru oddziału – jednocześnie w ramach tego samego przedsiębiorstwa działalność byłaby prowadzona przez dwa podmioty. Omawiana regulacja ma szczególne znaczenie w związku z rozwiązaniami w kolejnych artykułach projektu, stanowiących o sukcesji uniwersalnej.

W myśl art. 48u ust. 2 w wyniku przekształcenia oddziału w bank dochodzi do sukcesji uniwersalnej – wstąpienia nowo utworzonego banku z mocy samego prawa we wszystkie prawa i obowiązki instytucji kredytowej objęte działalnością oddziału. Oznacza to w szczególności przejście na bank wszystkich zobowiązań (w tym np. z tytułu posiadanych depozytów i kart kredytowych) i wierzytelności (na przykład z tytułu kredytów) oraz praw z nimi związanych (hipoteki i inne zabezpieczenia), przy czym ujawnienie w księgach wieczystych lub innych rejestrach przejścia na bank praw w nich ujawnionych następuje na wniosek banku (art. 48u ust. 3). Na bank przechodzą zezwolenia, koncesje oraz ulgi, które zostały przyznane instytucji kredytowej na podstawie przepisów obowiązujących na terytorium RP w związku z utworzeniem lub działalnością oddziału, o ile łącznie zostały spełnione następujące warunki:

- 1) zezwolenia, koncesje oraz ulgi zostały ujawnione w informacji złożonej wraz z wnioskiem o wydanie zezwolenia na utworzenie banku (art. 48r pkt 3),
- 2) przepisy odrębne lub decyzja o udzieleniu zezwolenia, koncesji lub ulgi nie stanowią inaczej,
- 3) przed wydaniem zezwolenia na utworzenie banku sprzeciwu nie złożył organ, który wydał zezwolenie lub udzielił koncesji.

Należy wskazać, że wymóg ujawnienia zezwoleń, koncesji oraz ulg, które zostały przyznane instytucji kredytowej w związku z utworzeniem lub działalnością oddziału instytucji kredytowej, pod rygorem nieobjęcia sukcesją uprawnień z nich wynikających, jest uzasadniony ograniczonym ustawowo dozwolonym zakresem działalności banków oraz koniecznością poddania zmian tego zakresu kontroli KNF (art. 34 ust. 2 i art. 37 ustawy – Prawo bankowe). Wprowadzany przepis ma na celu uniknięcie sytuacji nabycia przez bank krajowy w wyniku sukcesji uniwersalnej uprawnień do prowadzenia działalności sprzecznej z przepisami prawa polskiego lub niezatwierdzonej przez organ nadzoru z powodu niespełnienia ustawowych przesłanek (art. 37 ustawy – Prawo bankowe).

W myśl ust. 4 projektowanego art. 48u środki pieniężne przekazane przez instytucję kredytową do prowadzenia działalności oddziału nie stanowią zobowiązań banku. Przepis ten ma zapobiegać sytuacji, w której środki pieniężne stanowiące składnik majątkowy oddziału przeznaczony do prowadzenia działalności przez ten oddział i jako takie uwzględnione w wartości kapitału założycielskiego banku powstałego wskutek przekształcenia oddziału, zostałyby jednocześnie ujęte w bilansie tego banku jako zobowiązania.

W celu zachowania ciągłości działania jednostki także pod względem rachunkowym, art. 48u ust. 5 przewiduje zastosowanie do przekształcenia oddziału instytucji kredytowej w bank przepisów ustawy o rachunkowości dotyczących zmiany formy prawnej jednostki.

Unormowania projektowanego art. 48u ust. 6 mają na celu zapewnienie możliwości uzyskania przez bank tworzony w wyniku przekształcenia oddziału zezwoleń niezbędnych do prowadzenia działalności w ramach tzw. outsourcingu. W aktualnym stanie prawnym o wydanie zezwoleń, o których mowa w art. 6a ust. 1 pkt 1 lit. k i w art. 6d ust. 1 ustawy – Prawo bankowe, może wystąpić bank lub oddział instytucji kredytowej, jeżeli zamierza powierzyć wykonywanie innych czynności niż wymienione w ust. 1 pkt 1 lit. a – j tego artykułu lub w ramach tzw. outsourcingu zagranicznego, tj. powierzonych przedsiębiorcy zagranicznemu lub wykonywanych za granicą. W przypadku przekształcenia oddziału instytucji kredytowej w bank krajowy niezbędne może okazać się posiadanie takich zezwoleń przez nowo utworzony bank z chwilą jego rejestracji, w szczególności wtedy,

gdy określone czynności były poprzednio wykonywane nie w ramach działalności oddziału, lecz w innych jednostkach organizacyjnych instytucji kredytowej i na podstawie umów z instytucją kredytową nadal określone usługi mają być świadczone na rzecz banku. Brak wymaganego zezwolenia w chwili rejestracji banku oznaczałoby prowadzenie przez bank działalności z naruszeniem prawa, dlatego należy umożliwić uzyskanie takich zezwoleń z dniem uzyskania zezwolenia na utworzenie banku krajowego. Analogiczne rozwiązanie przewidują przepisy art. 11 § 1 k.s.h., zgodnie z którym spółka akcyjna w organizacji, może we własnym imieniu nabywać prawa, w tym własność nieruchomości i inne prawa rzeczowe, zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywana. Zgodnie z postanowieniem art. 323 ust. 1 k.s.h. spółka akcyjna w organizacji powstaje z chwilą zawiązania spółki, natomiast w myśl art. 310 § 1 k.s.h. zawiązanie spółki akcyjnej następuje z chwilą objęcia wszystkich akcji.

Projektowany przepis art. 48w ust. 1 wprowadza wymóg utrzymywania przez bank powstały w wyniku przekształcenia oddziału instytucji kredytowej współczynnika wypłacalności na poziomie co najmniej 12 % przez pierwsze 18 miesięcy działalności banku. Przepis ten wyłącza tym samym stosowanie do nowo utworzonego banku art. 128 ust. 1 pkt 3 ustawy – Prawo bankowe, zgodnie z którym bank rozpoczynający działalność operacyjną jest obowiązany utrzymywać współczynnik wypłacalności na poziomie co najmniej 15 % przez pierwsze 12 miesięcy działalności, a przez następne 12 miesięcy – co najmniej 12 %.

Ze względu na fakt, że fundusze własne banku tworzonego w wyniku przekształcenia oddziału powstają wyłącznie lub przede wszystkim w wyniku wniesienia wkładu niepieniężnego, projektowany art. 48w ust. 2 wyłącza stosowanie do tych funduszy limitu 15-procentowego udziału wkładów niepieniężnych w funduszach zasadniczych banku, określonego w art. 128 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe.

Art. 2 projektu – zmiany ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych

Nowelizowana w art. 4 projektu ustawa – Ordynacja podatkowa przewiduje tzw. generalną sukcesję podatkową w przypadku utworzenia banku przez wniesienie tytułem wkładu niepieniężnego składników majątkowych oddziału instytucji kredytowej. Dlatego też

należy dokonać odpowiednich zmian w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych, w celu zachowania spójności systemu podatkowego i uwzględnienia zasady dotyczącej rozliczania strat.

Należy wskazać, iż w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych jest przyjęta zasada, iż prawo do podatkowego rozliczania straty przysługuje wyłącznie podatnikowi, który stratę taką poniósł. Zasadę tę odzwierciedlają postanowienia art. 7 ust. 3 – 4a tej ustawy, z których wynika, że przy ustalaniu dochodu podatnika a także strat tego podatnika, nie uwzględnia się strat przedsiębiorców przekształcanych, łączonych, przejmowanych lub dzielonych, a także strat przedsiębiorstw państwowych przejmowanych lub nabywanych na podstawie przepisów o komercjalizacji i prywatyzacji. Wyjątkiem jest przekształcenie spółki kapitałowej w inną spółkę kapitałową.

W związku z powyższym art. 2 projektu zakłada zmiany ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, przez uzupełnienie dotychczasowego art. 7 tej ustawy o dodatkowe postanowienia odnoszące się do rozliczania strat w przypadku wniesienia do spółki składników majątkowych instytucji kredytowej tytułem wkładu niepieniężnego na utworzenie banku na podstawie przepisów ustawy – Prawo bankowe.

Art. 3 projektu – zmiany ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym

Zmiana w art. 13 ust. 3 ma charakter techniczny i sprowadza się do uzupełniania obecnego przepisu o wyrazy „Z zastrzeżeniem”, które sygnalizują stosowanie odmiennych terminów wnoszenia obowiązkowych opłat rocznych przez banki krajowe powstałe w wyniku przekształcenia oddziału instytucji kredytowej.

Regulacja proponowana w art. 13 ust. 3c ustanawia 90-dniowy tryb wnoszenia opłaty rocznej przez banki krajowe utworzone na podstawie art. 48p ust. 1 ustawy – Prawo bankowe, zamiast terminu do dnia 31 marca każdego roku. Wprowadzenie ww. regulacji wynika z trybu powstawania banku krajowego w drodze przekształcenia oddziału instytucji kredytowej. Bank krajowy utworzony w tym trybie, w odróżnieniu od banków krajowych, które dopiero rozpoczynają działalność operacyjną, przystępuje bowiem do krajowego systemu gwarantowania depozytów z określoną, niejednokrotnie dużą, pulą aktywów

ważonych ryzykiem. Oszacowanie sumy wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka przypisanej przekształcanemu bankowi krajowemu, z zastosowaniem stawki obowiązującej w danym roku, pozwala na ustalenie podstawy naliczenia opłaty rocznej, zgodnie z zasadami określonymi w art. 13 ust. 1 – 2 ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym.

Celem projektowanej nowelizacji art. 25 ust. 1a jest doprecyzowanie terminu tworzenia funduszu ochrony środków gwarantowanych przez bank krajowy, utworzony na podstawie art. 48p ust. 1 ustawy – Prawo bankowe. Proponowana modyfikacja obecnego brzmienia art. 25 ust. 1a uwzględnia fakt, iż KNF nie wydaje odrębnego zezwolenia na rozpoczęcie działalności operacyjnej przez bank krajowy powstały w trybie przekształcenia oddziału instytucji kredytowej – rozpoczyna on działalność z chwilą wpisania do rejestru przedsiębiorców, zgodnie z projektowanym art. 48u ust. 1 ustawy – Prawo bankowe. Biorąc pod uwagę, iż art. 25 ust. 1a ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym w zakresie wymaganego terminu tworzenia funduszu ochrony środków gwarantowanych odwołuje się do ostatniego sprawozdawczego dnia miesiąca, w którym podmiot objęty systemem gwarantowania uzyskał zezwolenie na rozpoczęcie działalności, należało dokonać zmiany dotychczasowej terminologii w art. 25 ust. 1a ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym tak, aby uwzględniała ona szczególny tryb tworzenia banków krajowych w drodze przekształcenia oddziału. Omawiany przepis reguluje również precyzyjnie sposób określenia podstawy pierwszego naliczenia funduszu ochrony środków gwarantowanych dla nowo utworzonego banku objętego obowiązkowym systemem gwarantowania.

Art. 4 projektu – zmiany ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa

W projekcie proponuje się zmiany art. 93a ustawy – Ordynacja podatkowa, których celem jest zachowanie ciągłości w obszarze prawa podatkowego w związku z procesem przekształcenia oddziału instytucji kredytowej w bank krajowy. Zgodnie z dodawanym przepisem § 3 w ww. artykule, bank utworzony przez wniesienie tytułem wkładu niepieniężnego wszystkich składników majątkowych oddziału instytucji kredytowej, stanowiących przedsiębiorstwo lub jego zorganizowaną część, wstępuje we wszelkie

przewidziane w przepisach prawa podatkowego prawa i obowiązki instytucji kredytowej związane z działalnością tego oddziału.

W art. 5 projektu został określony termin wejścia w życie ustawy, który wynosi 14 dni od dnia ogłoszenia. Zaproponowane *vacatio legis* ustawy jest zgodne z zasadami ogłaszania aktów normatywnych zawierających przepisy powszechnie obowiązujące, określonymi w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 17, poz. 95). Ze względu na charakter regulacji projektu nie jest konieczne określenie dłuższego terminu wejścia w życie ustawy.

Projektowana ustawa nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach dotyczących sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych zawierających przepisy techniczne.

Do projektowanej ustawy, z uwagi na brak skutków finansowych powodujących zwiększenie wydatków lub zmniejszenie dochodów jednostek sektora finansów publicznych w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów, nie będzie miał zastosowania art. 50 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.) w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726).

Zgodnie z decyzją Rady 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych, projekt ustawy został przekazany do EBC w celu uzyskania opinii.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Projekt ustawy oddziałuje przede wszystkim na oddziały instytucji kredytowych, Komisję Nadzoru Finansowego, a także klientów tych oddziałów instytucji kredytowych, które skorzystają z możliwości przekształcenia się w bank krajowy w formie spółki akcyjnej, na zasadach określonych w ustawie.

Korzystne skutki oddziaływania na klientów oddziałów instytucji kredytowych, które na podstawie projektowanej ustawy przekształcą się w banki krajowe, jak wskazano w części ogólnej uzasadnienia, mogą polegać na przejęciu nadzoru nad działalnością nowo tworzonego banku przez KNF oraz objęciu depozytów przejętych przez nowy bank krajowy systemem gwarantowania w ramach Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Jeśli chodzi natomiast o relacje w bieżącej działalności z bankiem, klienci powstałego banku krajowego – co do zasady – nie odczują skutków przekształcenia ze względu na przewidzianą w przepisach projektu zasadę sukcesji generalnej, obejmującą prawa i obowiązki z zawartych umów związanych z działalnością oddziału instytucji kredytowej, w tym sukcesję, na warunkach określonych w projekcie, przyznanych oddziałowi koncesji, zezwoleń i ulg. Przekształcenie nie powinno wpływać na bieżące relacje klientów, gdyż będzie to de facto to samo przedsiębiorstwo, działające w innej formie prawnej. Warto nadmienić, że oddziały instytucji kredytowych prowadzące działalność detaliczną są bardzo często w powszechnym, potocznym odbiorze uważane za banki krajowe.

Projekt oddziałuje również na Bankowy Fundusz Gwarancyjny, gdyż banki krajowe utworzone zgodnie z przepisami projektu, będą objęte obowiązkowym systemem gwarantowania środków pieniężnych w ramach BFG. Klientom utworzonych banków krajowych będzie przysługiwać wypłata środków gwarantowanych, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym.

Skutki przekształcenia oddziału instytucji kredytowej w aspekcie kompetencji nadzorczych KNF polegają na objęciu nowo powstałego banku krajowego pełnym nadzorem – analogicznie do nadzoru sprawowanego nad innymi bankami krajowymi. Działalność ta

poddana zostanie więc wszystkim regulacjom ostrożnościowym przewidzianym dla banków w przepisach ustawy – Prawo bankowe, uchwałach i rekomendacjach KNF. W szczególności bank będzie musiał przestrzegać ustalonych przez KNF norm płynności płatniczej oraz innych norm dopuszczalnego ryzyka, uzyskiwać zgodę KNF na powołanie dwóch członków zarządu, w tym prezesa, a także uzyskiwać zezwolenie KNF na dokonanie zmiany statutu. Ponadto będzie mogła być przeprowadzana nadzorczą kontrola inspekcyjna oraz poddawana analizie przekazywana sprawozdawczość finansowa.

Kontroli KNF poddane zostanie też nabywanie znaczących pakietów akcji w takim banku. Działalność prowadzona do tej pory przez oddział, w związku z jego przekształceniem w bank krajowy, zostanie obciążona obowiązkiem wnoszenia wpłat z tytułu nadzoru bankowego, stanowiących iloczyn sumy aktywów bilansowych banku krajowego i stawki nieprzekraczającej 0,024 % (art. 131a ustawy – Prawo bankowe).

Ponadto regulacje projektu, w przypadku utworzenia banku krajowego zgodnie z przepisami ustawy, będą oddziaływać na inne banki krajowe prowadzące działalność bankową. Uczestnikiem sektora bankowego stanie się bowiem nowy podmiot – bank krajowy powstały wyniku przekształcenia oddziału instytucji kredytowej, podlegający przepisom prawa krajowego na tych samych zasadach i w tym samym zakresie, jak wszystkie banki krajowe.

Konsultacje projektu

Projekt w trybie uzgodnień zewnętrznych, oprócz podmiotów administracji rządowej (w tym KNF), został przesłany do Narodowego Banku Polskiego, Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, a także innych instytucji rynku finansowego, w szczególności Związku Banków Polskich, w tym oddziałów instytucji kredytowych, Krajowego Związku Banków Spółdzielczych, Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej, Biura Informacji Kredytowej, Fundacji na rzecz Kredytu Hipotecznego.

W toku konsultacji uwagi do projektu zgłosiły następujące instytucje: Narodowy Bank Polski, Bankowy Fundusz Gwarancyjny, Związek Banków Polskich, Giełda Papierów Wartościowych S.A. Związek Banków Polskich wycofywał w trakcie konferencji uzgodnieniowej wcześniejszą uwagę dotyczącą projektowanych zmian w ustawie

o podatku dochodowym od osób prawnych (rozliczanie strat poniesionych przez instytucję kredytową prowadzącą działalność w Polsce poprzez oddział).

Większość uwag zgłoszonych podczas uzgodnień zewnętrznych została uwzględniona w projekcie.

Uwzględniając uwagi Związku Banków Polskich i Narodowego Banku Polskiego w obszarze gwarantowania depozytów wprowadzono zmiany do ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym o charakterze doprecyzowującym.

Nie została natomiast uwzględniona uwaga Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, zgodnie z którą przekształceniu oddziału instytucji kredytowej w bank krajowy i objęciu gwarancjami Bankowego Funduszu Gwarancyjnego depozytów zgromadzonych dotychczas w oddziale instytucji kredytowej powinna towarzyszyć jednorazowa opłata z tytułu wejścia do polskiego systemu gwarantowania depozytów. Zdaniem BFG wysokość tej opłaty powinna być ustalona na poziomie odpowiadającym zakumulowanej wielkości składki, jaką hipotetycznie płaciłby przekształcany oddział instytucji kredytowej, gdyby od początku działalności w Polsce był uczestnikiem polskiego systemu gwarantowania depozytów. BFG wskazywał na występowanie analogicznych – co do zasady – rozwiązań w projekcie nowelizacji przepisów unijnych dotyczących systemów gwarantowania depozytów odnośnie instytucji zmieniających w trakcie prowadzonej działalności system gwarantowania.

W opinii projektodawcy nie można zgodzić się z poglądem co do analogii propozycji Bankowego Funduszu Gwarancyjnego z projektowanymi zmianami dyrektywy 94/19/WE z dnia 30 maja 1994 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów (Dz. UE L 135 z 31.05.1994, str. 5). Zgodnie bowiem z projektem dyrektywy opracowanym przez Prezydencję Węgierską Interinstitutional File: 2010/0207(COD) 8093/11 (dalej „projekt kompromisu”), obowiązek zwrotu opłaty, przewidziany w art. 12(3) projektu kompromisu, jest nałożony na system gwarantowania depozytów kraju, w którym dana instytucja kredytowa dotychczas funkcjonowała. W przypadku przekształcenia oddziału instytucji kredytowej w bank krajowy i związanej z tym zmianą systemu gwarantowania depozytów, podmiotem odpowiedzialnym za zwrot opłat byłby zatem dotychczasowy system gwarantowania depozytów, a nie podmiot podlegający przekształceniu. Trzeba również

podkreślić, że w projekcie dyrektywy z dnia 16 lipca 2010 r. przekazanym do prac Parlamentu Europejskiego, Interinstitutional File: 2010/0207(COD) 12386/10, wyraźnie wskazano, iż jednorazowe opłaty za przyjęcie do systemu nie są pobierane (art. 9 ww. projektu).

Analiza prac prowadzonych na forum UE prowadzi do wniosku, iż w rozwiązaniach unijnych prezentowane jest odmienne podejście do kwestii zmiany systemu gwarantowania depozytów. Zgodnie z propozycjami unijnymi, wraz z przystąpieniem przez nową instytucję do krajowego systemu gwarantowania depozytów, mamy do czynienia przede wszystkim z pozyskaniem nowego członka w systemie i przyszłego płatnika składek, a nie jedynie z transferem potencjalnego ryzyka i ewentualnym problemem niewypłacalności oraz swego rodzaju karą nakładaną z tego tytułu poprzez narzucenie na bank dodatkowych opłat wstępnych.

W opinii projektodawcy ewentualne wprowadzanie w przepisach prawa polskiego obowiązku dodatkowej opłaty na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego nowo utworzony bank krajowy, który działał wcześniej jako oddział instytucji kredytowej wywiązującej się prawidłowo ze zobowiązań finansowych wobec macierzystego systemu gwarantowania depozytów, mogłoby być oceniane jako naruszenie zasady równej konkurencji.

Należy też podkreślić, że przystąpienie nowo powstałego banku krajowego do krajowego systemu gwarantowania depozytów oznacza nie tylko nowe dodatkowe ryzyko dla funkcjonującego systemu gwarantowania, ale również rodzi określone ryzyko dla przystępującego banku. Wprawdzie bank krajowy powstały z przekształcenia oddziału, przystępując do krajowego systemu, nie wносił wcześniej opłat rocznych na rzecz BFG, niemniej jednak w przypadku upadłości innych banków krajowych musiałby w razie konieczności, bez okresu przejściowego, partycypować w pokryciu wypłat należnych deponentom, w ramach utworzonego funduszu ochrony środków gwarantowanych (FOŚG), odpowiadającemu wolumenowi posiadanych depozytów. Ryzyko związane z przystąpieniem do BFG ponoszą zatem dwie strony: BFG i bank krajowy powstały z przekształcenia oddziału.

Zamiast postulowanego nałożenia jednorazowej opłaty wejściowej na bank powstały z przekształcenia oddziału instytucji kredytowej w projekcie dodatkowo znowelizowano art. 13 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 711, z późn. zm.), zgodnie z którym bank krajowy utworzony na podstawie art. 48p ust. 1 ustawy – Prawo bankowe, będzie obowiązany do uiszczenia po raz pierwszy opłaty rocznej na rzecz Funduszu w terminie 90 dni od rozpoczęcia działalności. Opłata ta będzie wnoszona w danym roku w pełnej wysokości, niezależnie od daty przystąpienia banku krajowego do polskiego systemu gwarantowania depozytów (nie będzie podlegała proporcjonalnemu pomniejszeniu). Podczas ponownych uzgodnień projektu BFG nie podtrzymał wcześniejszej propozycji nałożenia obowiązku uiszczenia jednorazowej opłaty wejściowej na bank utworzony w drodze przekształcenia oddziału instytucji kredytowej. Przyjęte w projekcie regulacje, jak zauważył BFG, pokrywają się w części z kierunkiem rozwiązań proponowanych przez Fundusz w tym zakresie i zgłosił jednocześnie uwagi o charakterze doprecyzowującym. Uwagi te zostały uwzględnione w projekcie.

Projekt był udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej. Żaden z podmiotów nie wyraził zainteresowania pracami nad ustawą w trybie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337).

Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektu nie spowoduje zwiększenia wydatków ani zmniejszenia dochodów budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Z powyższych względów nie będzie miał zastosowania art. 50 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. ustawy o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.) w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726).

Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie zmian przewidzianych projektowaną ustawą i zwiększenie skali działalności w Polsce oddziału instytucji kredytowej w następstwie jego przekształcenia w bank krajowy (w szczególności w przypadku dokapitalizowania przez partnera strategicznego) może mieć pozytywny wpływ na rynek pracy.

Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość

Rozwiązania projektowanej ustawy poprzez wprowadzenie dodatkowych form aktywności (obecności) instytucji kredytowej w Polsce, dotychczas działającej poprzez oddział, mają pozytywny wpływ na zwiększenie konkurencyjności gospodarki i przedsiębiorczość.

W odniesieniu do konkurencyjności w sektorze rynku finansowego należy wskazać, że przekształcenie oddziału instytucji kredytowej w bank krajowy podlegający nadzorowi KNF może stanowić instrument wykorzystywany w utrzymaniu stabilności krajowego rynku finansowego.

Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Projekt ustawy nie ma bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.